

kun at tage den Stilling, som ellers Folkethinget pleier at forbeholde sig, nemlig den at staa fast paa, at saadan skal Sagen være, ellers kommer der ingen Overensstemmelse i Finantsloven, saa hviler hele Trykket paa det andet Thing. Det er altsaa til enhver Tid kun alene afhængig af Lands-thingets faste, urokkelige Villie, om dette Tryk skal øve sin Virkning til den ene eller den anden Side, og jeg indrømmer ganske villig, at der kan i Alt, hvad der er foregaaet, ligge en overordentlig stærk Fristelse til engang praktisk at vise, at det dog ikke er værd at forsøge paa at misbruge Finantsloven paa denne Maade. Jeg siger altsaa, at det ikke er den Grund, som jeg for mit Bedkommende har tillagt den afgjørende Vægt, naar jeg har udtalt mig mod overhovedet at tage slige Sager op paa Finantsloven; men det er den anden, at der virkelig ikke var nogen som helst Udsigt til, at en omhyggelig, passende Drøftelse af en saadan Sag kan finde Sted, naar den kommer paa Finantsloven paa den Maade, og man vil se, at det afhjælper man paa ingen Maade derved, at der henvises til en ældre Lov. Det gjør blot, at det er vanskeligere at finde Bestemmelserne. Det, vi opfordres til, er nemlig nu at tage denne gamle Lov af 19de Februar 1861 for os, denne Lov, som vi aldeles ikke kjende, vi have aldrig haft med den at gjøre; den skulle vi tage for os og gjenmestudere den fra den ene Ende til den anden og dernæst gjøre de meget store Anstrengelser, der høve til for at kunne opdage, hvorledes den kan vidnes over hele det Omraade, som her er Tale om. Det er en overmaade vanskelig Sag; jeg tror derfor, at det havde været simplere og naturligere, om man ligesom havde sat Reglerne i Loven; saa havde man haat overordentlig meget nemmere ved at komme til at se, hvad der egentlig handles om. At Loven nu støtter sig paa det gamle Sædprincip, det er intet Gode. Den høitærede Consejlspræsident udtaler nok i sin Skrivelse, at Sædprincippet paa sine Steder omfattes med en Sympathi, som aabner større Udsigt til ad denne Vej at opnaa et Resultat end ad en hvilken som helst anden; men jeg er bange for, at det er en Illusion, som vil bryde ved nærmere Betragtning. Hvis der er Nogen, der har været saa overordentlig indtaget af Sædprincippet, at de, ved at kunne hævde det, faae sig istand til at gaae ind paa, hvad de ellers paa ingen Maade kunde bringes til at gaae ind paa, tror jeg, idet jeg ikke benægter, at saadanne Mænd kunne findes, at det dog maa ligge i, at de fandt, det var en naturlig Sag at knytte disse vældende Tillæg til Lønningerne til de vældende Priser paa Sæden; men det er der jo slet ikke Tale om; her er jo oprigtig talt Lovens Anvendelse forsaavidt meningsløs. Hvorledes siger nemlig denne Lov? Lad os for at gjøre os Forholdet klart blot tage et simpelt Tilfælde ud af den, hvorledes der skal forholdes med Lønninger indtil 500 Rd. Der siger Lo-

ven, at af hvert 100 Rd. skal der tages 60 Rd., saa bliver der 40 Rd. tilbage. De 40 Rd. beholde Bedkommende i Penge, de 60 Rd. skal omsættes til Noget, man kalder Blandingsæd, saaledes at der regnes 4 Rd. for hver Ld. Lad os nu gjøre denne Beregning. Det bliver for 60 Rd. 15 Ldr. Den Bedkommende skal da for Eftertiden være Lønnet saaledes, at han har de 40 Rd. af sine Penge og istedetfor de 60 Rd. disse 15 Ldr. Blandingsæd. Nu kommer det Andet. Hvert enkelt Aar skal Bedkommende have disse 15 Ldr. Blandingsæd udbetalt i Penge — han skal ikke have dem i Sæd — og disse Penge skulle beregnes ikke efter Aarets, men efter det foregaaende Aars Kapitelstart med en vis nærmere Begrænsning — idet man har forudsat, at man kunde ruinere sig ved at gaa i det Gvindelige — nemlig 6 Rd. Naar jeg altsaa tager Forholdet nu, ere disse Kapitelstarter forlængst bestemte saaledes, at vi vide, at det er 6 Rd., Bedkommende skal have for Blandingsæd. Bedkommende skal altsaa for sine 15 Ldr. Blandingsæd have 90 Rd. Lægger han til det de 40 Rd., faar han altsaa istedetfor sine 100 Rd. 130. Han faar altsaa 30 pSt., det er paa godt Dansk, hvad der siges. Men er det da ikke langt simplere at sige 30 pSt. Tilleg indtil 500 Rd., ligesom det for de følgende Sætter vil blive respektive 20, 10 og 5 pSt., nemlig for de næste 500 Rd. 20 pSt., for de næste 10 pSt. og dernæst 5 pSt. Jeg tror derfor, det er et Omføødsdepartement, man gaar ind i, naar man vil benytte denne besynderlig vidtløftige og meget majsommelige Maade at udtrykke en saa simpel Sag paa som denne, at der skal gives saa og saa mange Procent af den Sage, saa og saa mange af den osv. Rigtig nok formenes det — jeg citerer igjen en Passus af den omhandlede Skrivelse — af den ærede Consejlspræsident, at „Jafstættelsen af Lønningstillæget for den Enkelte for Administrationen vil være langt lettere, idet de Vanfæligheder, som der ellers kunde være, for en stor Del ville kunne undgaa, naar Bevillingen af Tillæget kan knyttes til et allerede givet Grundlag“. Men dette Grundlag turde være af en noget vanskelig Natur. For det Første maa jeg bemærke, at der er mange Aar gaaet, siden Sædtil lægsloven hensov, og det, at der er en enkelt lille Nekt, som maaske ubemærket har fristet en kummerlig Tilværelse i en eller anden Afrog af Budgettet, kan ikke siges at give den kraftigere Liv. Men lad os erindre dette, at Sædtil lægsloven var kun given — det var under Forhold, hvor der var en bestemt Afskillelse mellem Kongeriget og Monarkiet — for Kongerigets Embeds- og Bestillingsmænd, den citerede Lov undtager endog saa de under Ministerierne direkte ansatte Funktionærer. Den allerførste Del af hele Embeds- og Bestillingsmandsklassen er saaledes ganske udenfor disse Former: Hærens, Flaadens, Landvæsenets, Postvæsenets og mangfoldige andre Branchers, hvor just den største Del